

KẾT LUẬN THANH TRA
Về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng sản phẩm hàng hóa

Căn cứ Luật Thanh tra ngày 14 tháng 11 năm 2022;

Căn cứ Luật Chất lượng sản phẩm hàng hóa ngày 21 tháng 11 năm 2007;

Căn cứ Luật Đo lường ngày 11 tháng 11 năm 2011;

Căn cứ Quyết định số 65/QĐ-SKHHCN ngày 18 tháng 02 năm 2022 của Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Nghệ An về việc Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Thanh tra Sở;

Xét Báo cáo kết quả thanh tra ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Đoàn thanh tra theo Quyết định số 60/QĐ-TTra ngày 16 tháng 11 năm 2023, Chánh Thanh tra Sở Khoa học và Công nghệ kết luận thanh tra như sau:

1. Khái quát chung

Căn cứ Kế hoạch thanh tra năm 2023, Công văn số 8198/UBND-KT ngày 28/9/2023 của UBND tỉnh về việc tăng cường, nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước về xăng dầu, bảo đảm nguồn cung xăng dầu trên địa bàn tỉnh; thực hiện chỉ đạo của đồng chí Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ, đoàn thanh tra do Thanh tra Sở chủ trì, phối hợp với Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng (TCĐLCL), Phòng Kinh tế và Hạ tầng UBND cấp huyện đã tiến hành thanh tra chuyên ngành về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng đối với các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu trên địa bàn: thị xã Thái Hòa, thị xã Hoàng Mai và các huyện: Quỳnh Phong, Quỳnh Châu, Quỳnh Hợp, Nghĩa Đàn, Đô Lương, Thanh Chương, Hưng Nguyên, Yên Thành.

Cuộc thanh tra được triển khai trong bối cảnh Chính phủ ban hành Nghị định số 80/2023/NĐ-CP ngày 17 tháng 11 năm 2023 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 95/2021 ngày 01 tháng 11 năm 2021 và Nghị định số 83/2014/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2014 của Chính phủ về kinh doanh xăng dầu. Nghị định số 80/2023/NĐ-CP có nhiều điểm mới, trong đó có một số quy định liên quan trực tiếp đến hoạt động bán lẻ xăng dầu như: rút ngắn thời gian điều hành giá xăng dầu từ 10 ngày xuống 07 ngày, thời gian điều hành giá xăng dầu được thực hiện vào ngày thứ Năm hàng tuần; cho phép đại lý kinh doanh xăng dầu được lấy xăng dầu từ tối đa 03 nguồn nhằm tạo cạnh tranh về chiết khấu xăng dầu trên thị trường, đồng thời tăng tính chủ động cho các đại lý bán lẻ xăng dầu trong việc tạo nguồn, cung ứng xăng dầu; sửa đổi, bổ sung quy định về các trường hợp thu hồi Giấy phép kinh doanh xăng dầu của thương nhân nhằm đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật, tránh việc làm đứt gãy đột ngột nguồn cung xăng dầu. Bên cạnh đó, Thủ tướng Chính

phủ, Bộ Tài chính, UBND tỉnh liên tiếp ban hành các văn bản chỉ đạo tăng cường công tác quản lý, sử dụng hóa đơn điện tử đối với hoạt động bán lẻ xăng dầu, cụ thể là phải lập hóa đơn điện tử theo từng lần bán hàng¹. Chính vì vậy, ngoài thanh tra việc chấp hành pháp luật về tiêu chuẩn đo lường chất lượng theo đúng chỉ đạo của văn bản số 8198/UBND-KT ngày 28/9/2023 của UBND tỉnh, đoàn thanh tra còn chú trọng công tác tuyên truyền phổ biến, hỗ trợ giải thích cho các đối tượng thanh tra các quy định mới của Nghị định số 80/2023/NĐ-CP, trách nhiệm và điều kiện thực hiện quy định về thiết lập hóa đơn theo từng lần bán hàng.

2. Kết quả kiểm tra, xác minh

2.1. Các nội dung đã tiến hành thanh tra:

2.1.1. Thanh tra về đo lường:

- Việc tuân thủ quy định về kiểm định phương tiện đo;
- Việc tuân thủ quy định về niêm phong kẹp chì (bao gồm cả niêm phong IC kẹp chì và đồng hồ tổng);
- Kiểm tra sai số thực tế của các phương tiện đo.

2.1.2 Thanh tra về chất lượng:

- Trách nhiệm thực hiện lấy mẫu, niêm phong mẫu, bàn giao mẫu và lưu mẫu xăng dầu;
- Việc lưu giữ hồ sơ chất lượng theo quy định;
- Lấy mẫu thử nghiệm các loại xăng dầu trong trường hợp cần thiết.

2.2. Kết quả:

Tổng số doanh nghiệp được thanh tra: 94 doanh nghiệp với 319 phương tiện đo (PTĐ) xăng dầu, bao gồm: 150 PTĐ dầu diesel 0.05S, 125 PTĐ xăng RON 95, 38 PTĐ xăng E5RON 92-II, 06 PTĐ dầu diesel 0.001S.

2.2.1. Về đo lường:

- 84/94 doanh nghiệp xuất trình được Giấy chứng nhận kiểm định các PTĐ đo Trung tâm Kỹ thuật TCĐLCL cấp và đang còn giá trị, 10/94 doanh nghiệp trong quá trình thanh tra do chủ doanh nghiệp đi vắng nên chưa xuất trình được Giấy chứng nhận kiểm định các PTĐ. Thanh tra Sở đã tiến hành xác minh tại Trung tâm Kỹ thuật TCĐLCL, và xác nhận: tất cả các PTĐ của 10 doanh nghiệp đã được kiểm định đúng quy định.

- Niêm phong kẹp chì: 319 phương tiện đo của 94 doanh nghiệp còn nguyên niêm phong kẹp chì (bao gồm cả tem niêm phong IC chương trình, tem niêm phong đồng hồ tổng).

- Kiểm tra sai số PTĐ: tất cả PTĐ của 94 doanh nghiệp được thanh tra đều có sai số nằm trong mức sai số cho phép, quy định tại Quy trình kiểm định cột đo xăng

¹ Thủ tướng Chính phủ ban hành Công điện số 1123/CD-TTg ngày 18/11/2023 về tăng cường quản lý, sử dụng hóa đơn điện tử, góp phần đẩy mạnh công tác chuyển đổi số; Bộ Tài chính ban hành văn bản số 13348/BTC-TCT ngày 04/12/2023 về việc phối hợp chỉ đạo công tác quản lý, sử dụng hóa đơn điện tử đối với hoạt động kinh doanh, bán lẻ xăng dầu; UBND tỉnh Nghệ An ban hành văn bản số 10658/UBND-KT ngày 13/12/2023 về việc tăng cường công tác quản lý, sử dụng hóa đơn điện tử đối với hoạt động kinh doanh, bán lẻ xăng dầu.

dầu ĐLVN 10:2017, khoản 3 Điều 6 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu.

- 93/94 doanh nghiệp có sẵn ca đong, bình đong có dung tích 1L, 2L, 5L, 10L và các ống đong chia độ có phạm vi đo phù hợp để tự kiểm tra định kỳ theo quy định tại khoản 4 Điều 6 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN. 01 doanh nghiệp là Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại số 9 (địa chỉ: xóm 6A, xã Hưng Đạo, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An) không trang bị các ca đong, bình đong có dung tích 1L, 2L, 5L, 10L và các ống đong chia độ có phạm vi đo phù hợp để tự kiểm tra định kỳ, vi phạm quy định tại khoản 4 Điều 6 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN.

2.2.2. Về chất lượng:

- Về nguồn gốc hàng hóa: các doanh nghiệp được thanh tra nhập hàng từ các thương nhân trong tỉnh là: Công ty xăng dầu Nghệ An, Công ty cổ phần vận tải và dịch vụ Petrolimex Nghệ Tĩnh, Chi nhánh Công ty cổ phần dầu khí Hà Nội tại Nghệ An, Công ty TNHH Lưu Nga, Công ty cổ phần Hàng Hải Phúc An; ngoài tỉnh: Công ty TNHH Thương mại và Xăng dầu Hoàng Khải (địa chỉ: phường Quảng Thành, thành phố Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa), Chi nhánh Công ty TNHH Xăng dầu Giang Nam (địa chỉ: khu Hậu cảng, xã Kỳ Lợi, thị xã Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh), Tổng Công ty thương mại kỹ thuật và đầu tư - Công ty cổ phần chi nhánh tại Hà Nội (địa chỉ: số 26, đường Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hồ, quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội), Công ty cổ phần xăng dầu dầu khí Vũng Áng (địa chỉ: số 417, đường Trần Phú, thành phố Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh), Công ty cổ phần Phúc Lộc Ninh (địa chỉ: số 155, đường Nguyễn Nghiễm, khối 10, thị trấn Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh), Công ty cổ phần thương mại và dịch vụ xăng dầu Max (địa chỉ: số 04.66, tầng 4, khối Đé, tòa nhà Rivergate Residence, 151-155 bến Vân Đồn, phường 06, quận 4, thành phố Hồ Chí Minh), Công ty cổ phần xăng dầu dầu khí Hà Nội (địa chỉ: số 194, phố Thái Thịnh, phường Láng Hạ, quận Đống Đa, thành phố Hà Nội), Công ty cổ phần xăng dầu dầu khí Thanh Hóa (địa chỉ: số 180, đường Tống Duy Tân, phường Lam Sơn, thành phố Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa), Công ty cổ phần thương mại dịch vụ và xuất nhập khẩu Phát An Khang (địa chỉ: xóm 2, thôn Thanh Đông, xã Thanh Lộc, huyện Can Lộc, tỉnh Hà Tĩnh), Công ty cổ phần Anh Phát Petro (địa chỉ: 306B, đường Bà Triệu, phường Đông Thọ, thành phố Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa), Công ty TNHH MTV tổng công ty xăng dầu Quân Đội (địa chỉ: số 33B, đường Phạm Ngũ Lão, phường Phan Chu Trinh, Quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội).

- Việc lấy mẫu, niêm phong mẫu, bàn giao mẫu và lưu mẫu xăng dầu: 94/94 doanh nghiệp được thanh tra đã thực hiện việc lấy mẫu, niêm phong mẫu, bàn giao mẫu và lưu mẫu xăng dầu đối với từng lô hàng theo đúng quy định tại khoản 3 Điều 20, khoản 2 Điều 21 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN.

- Việc lưu giữ hồ sơ chất lượng:

84/94 doanh nghiệp đã thực hiện lưu giữ hồ sơ chất lượng đối với từng loại xăng dầu khi nhập, đúng quy định tại khoản 8 Điều 20, khoản 5 Điều 21 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN. Có 10/94 doanh nghiệp trong quá trình thanh tra do chủ doanh nghiệp đi vắng nên chưa kiểm tra được việc lưu giữ hồ sơ chất lượng.

- Lấy mẫu thử nghiệm chất lượng:

Đoàn thanh tra đã lấy 07 mẫu xăng dầu của 07 doanh nghiệp (01 mẫu dầu diesel 0,05S, 05 mẫu xăng RON 95-III, 01 mẫu xăng E5-RON 92) để thử nghiệm chất lượng, cụ thể:

+ 01 mẫu dầu diesel 0,05S lấy Cửa hàng xăng dầu Đại Lợi thuộc Công ty Cổ phần Kinh doanh tổng hợp Đại Lợi (địa chỉ: Km 12, đường tránh Vinh, xã Hưng Tây, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An).

+ 01 mẫu xăng E5-RON 92 lấy tại Cửa hàng xăng dầu Thanh Hương thuộc Công ty TNHH Bình Huân (địa chỉ: xóm 2, xã Thanh Hương, huyện Thanh Chương, tỉnh Nghệ An).

+ 05 mẫu xăng RON 95-III lấy tại 05 doanh nghiệp bao gồm: Cửa hàng xăng dầu Hưng Đạo thuộc Công ty Cổ phần Xăng dầu Dầu khí Thanh Hoá (địa chỉ: xã Hưng Đạo, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An); Cửa hàng xăng dầu Công ty Cổ phần Vật tư Nông nghiệp Quý Châu thuộc Công ty Cổ phần Vật tư Nông nghiệp Quý Châu (địa chỉ: Khối 1, thị trấn Tân Lạc, huyện Quý Châu, tỉnh Nghệ An); Cửa hàng xăng dầu Bảo Lý thuộc Công ty TNHH Thương mại và Dịch vụ Bảo Lý (địa chỉ: Bản Na Niêng, xã Tri Lễ, huyện Quế Phong, tỉnh Nghệ An); Cửa hàng xăng dầu Trung tâm Thương mại tổng hợp Quế Phong thuộc Công ty CP Thương mại Miền núi Nghệ An (địa chỉ: Khối 7, Thị trấn Kim Sơn, huyện Quế Phong, tỉnh Nghệ An); Cửa hàng xăng dầu Minh Sơn (địa chỉ: xã Minh Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An).

Tất cả số mẫu trên được gửi đến Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng 2 thuộc Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng (địa chỉ: Số 02, Ngõ Quyền, quận Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng), là phòng thử nghiệm được Bộ Khoa học và Công nghệ chỉ định thử nghiệm mẫu xăng dầu. Kết quả thử nghiệm cho thấy: 07/07 mẫu xăng dầu có các chỉ tiêu chất lượng phù hợp với QCVN 1:2022/BKHCN quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về xăng, nhiên liệu diesel và nhiên liệu sinh học.

3. Kết luận

3.1. Cuộc thanh tra đã được thực hiện theo đúng kế hoạch, đảm bảo tuân thủ các quy định pháp luật về thanh tra và pháp luật chuyên ngành. Tất cả thành viên đoàn hoàn thành nhiệm vụ theo phân công của trưởng đoàn thanh tra; tất cả đối tượng thanh tra đã phối hợp tốt, tạo điều kiện cho đoàn trong quá trình làm việc.

3.2. Phần lớn doanh nghiệp được thanh tra chấp hành tốt các quy định của pháp luật về đo lường: 100% doanh nghiệp đã thực hiện kiểm định PTĐ đúng quy định; 100% PTĐ có niêm phong, kẹp chỉ còn nguyên vẹn, có sai số thực tế nằm

trong mức sai số cho phép; 93/94 doanh nghiệp đã trang bị hệ thống bình đong ca đong để tự kiểm soát sai số của PTD, phòng tránh vi phạm gây ảnh hưởng đến người tiêu dùng, đồng thời đảm bảo điều kiện cần thiết để người có quyền và nghĩa vụ liên quan giám sát, kiểm tra việc thực hiện phép đo, phương pháp đo, phương tiện đo. Bên cạnh đó, có 01 doanh nghiệp không trang bị hệ thống bình đong ca đong, đoàn thanh tra đã xử phạt vi phạm hành chính theo quy định.

3.3. Cả 07 mẫu xăng dầu được lấy mẫu thử nghiệm đều có các chỉ tiêu phù hợp với QCVN 1:2022/BKHCN quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về xăng, nhiên liệu diesel và nhiên liệu sinh học. Qua đó cho thấy: tại thời điểm thanh tra, các doanh nghiệp đã chú trọng kiểm soát tốt về chất lượng hàng hóa. 84/94 doanh nghiệp đã thực hiện đúng quy định về lấy mẫu, niêm phong mẫu, bàn giao mẫu và lưu mẫu xăng dầu; lưu đầy đủ hồ sơ chất lượng đối với từng lô hàng; có hợp đồng hợp pháp với thương nhân cung cấp xăng dầu, có hóa đơn đầu vào rõ ràng. 10 doanh nghiệp do chủ đi vắng nên đoàn thanh tra chưa kiểm tra được hồ sơ chất lượng theo quy định.

3.4. Đoàn thanh tra đã thực hiện tốt hoạt động tuyên truyền, phổ biến các quy định mới của Nghị định số 80/2023/NĐ-CP; về trách nhiệm và điều kiện thực hiện quy định thiết lập hóa đơn theo từng lần bán hàng. Qua đó, góp phần giúp các cơ sở được thanh tra hiểu rõ và tự giác thực hiện đúng, đầy đủ quy định của pháp luật, phòng tránh các hành vi vi phạm có thể xảy ra.

4. Các biện pháp xử lý theo thẩm quyền đã áp dụng

Căn cứ Nghị định số 119/2017/NĐ-CP ngày 01 tháng 11 năm 2017 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm hàng hóa; đoàn thanh tra đã tiến hành xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại số 9 (địa chỉ: xóm 6A, xã Hưng Đạo, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An) do đã có hành vi không đảm bảo điều kiện theo quy định để người có quyền và nghĩa vụ liên quan giám sát, kiểm tra việc thực hiện phép đo, phương pháp đo, phương tiện đo, lượng hàng hóa, dịch vụ; cụ thể: không có sẵn ca đong, bình đong có dung tích 1L, 2L, 5L, 10L và các ống đong chia độ có phạm vi đo phù hợp để tự kiểm tra định kỳ; số tiền xử phạt: 7.000.000.đồng (bảy triệu đồng). Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại số 9 đã chấp hành quyết định xử phạt.

5. Yêu cầu, kiến nghị

5.1. Yêu cầu Công ty Cổ phần Đầu tư và Thương mại số 9 (địa chỉ: xóm 6A, xã Hưng Đạo, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An) trang bị hệ thống ca đong, bình đong, ống đong chia độ tại cửa hàng bán lẻ xăng dầu theo quy định tại khoản 4 Điều 6 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN.

5.2. Yêu cầu Thanh tra Sở tiếp tục chủ động thực hiện các biện pháp giám sát, nắm bắt tình hình, diễn biến của thị trường, kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu.

5.3. Kính đề nghị Giám đốc Sở chỉ đạo Chi cục TCDLCL có kế hoạch triển khai thực hiện có hiệu quả các yêu cầu tại Văn bản số 54/BKHCN-TĐC ngày 08/01/2024 của Bộ Khoa học và Công nghệ về việc phối hợp triển khai thực hiện Công điện số 1123/CD-TTg ngày 18/11/2023 của Thủ tướng Chính phủ.

5.4. Theo quy định tại khoản 3 Điều 28 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25/8/2015 của Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu: Sở KH&CN chỉ được thực hiện thanh tra, kiểm tra về đo lường, chất lượng xăng dầu đối với tổng đại lý, đại lý, cửa hàng bán lẻ xăng dầu, thương nhân kinh doanh dịch vụ vận chuyển xăng dầu trên địa bàn; mà không được thanh tra, kiểm tra đối với các thương nhân đầu mối, thương nhân phân phối. Do đó, mặc dù là cơ quan quản lý nhà nước về TCDLCL tại địa phương, nhưng Sở KH&CN không nắm bắt được thực trạng chấp hành pháp luật trong lĩnh vực này của các đối tượng là thương nhân đầu mối, thương nhân phân phối xăng dầu. Bên cạnh đó, tại điểm c mục 3.5.3 Quyết định số 457/QĐ-TĐC ngày 06/04/2016 của Tổng cục TCDLCL về việc ban hành hướng dẫn lấy mẫu xăng dầu: quy định thời gian vận chuyển mẫu xăng dầu (đến phòng thử nghiệm) trong thanh tra, kiểm tra chất lượng xăng dầu lưu thông trên thị trường đối với từng đợt lấy mẫu là không quá 05 (năm) ngày làm việc. Quy định này đã thực sự gây khó khăn cho các đoàn thanh, kiểm tra tại các địa phương có địa bàn rộng, đi lại khó khăn, cách xa các phòng thử nghiệm được chỉ định.

Kính đề nghị Bộ KH&CN nghiên cứu, sửa đổi bổ sung những quy định trên.

5.5. Yêu cầu các cơ sở được thanh tra tổ chức công khai Kết luận thanh tra này theo quy định tại điểm d khoản 3 Điều 79 Luật Thanh tra, điểm c khoản 2 Điều 49 Nghị định số 43/2023/NĐ-CP ngày 30/6/2023 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thanh tra./.

Nơi nhận:

- Thanh tra Bộ KH&CN: (Báo cáo)
- Thanh tra tỉnh;
- Giám đốc Sở;
- Các DN được thanh tra;
- Chi cục TĐC;
- Văn phòng Sở;
- Các thành viên Đoàn thanh tra;
- Trung tâm TTKHCN&TH;
- Lưu: TTra.

CHÁNH THANH TRA

Nguyễn Mạnh Hà